Elektroniskais dokuments un paraksts.

Ronalds Rundāns 2024

Saturs

Kas ir elektroniskais dokuments?

Kas ir elektroniskais paraksts?

Kas ir digitālais paraksts?

elDAS regula

EIDAS regula atvieglo drošus pārrobežu darījumus, izveidojot digitālās identitātes un autentifikācijas satvaru.

Tās mērķis ir radīt uzticēšanos elektroniskai mijiedarbībai un veicināt netraucētus digitālos pakalpojumus Eiropas Savienībā.

Kas ir elektronisks dokuments?

"elektronisks dokuments" ir jebkāds saturs, kas tiek glabāts elektroniskā formātā, jo īpaši teksta vai skaņas, vizuāls vai audiovizuāls ieraksts;

Regulas Nr. 910/2014/ES 3. panta 35. punkta izpratnē;

Kas ir elektronisks paraksts?

"elektroniskais paraksts" ir elektroniski dati, kas pievienoti citiem elektroniskajiem datiem vai loģiski saistīti ar tiem un ko parakstītājs izmanto, lai parakstītos;

Regulas Nr. 910/2014/ES 3. panta 10. punkta izpratnē;

Elektroniskais paraksts (jeb e-paraksts) ir juridiska līguma noslēgšanas metode digitālā vidē. Tas ir, tā sakot, papīra dokumenta parakstīšanas digitālais ekvivalents.

Vai ar roku rakstīts, parakstīts un skenēts dokuments ir elektroniskais dokuments?

Vai ar roku rakstīts un parakstīts dokuments ir elektroniskais dokuments?

Ar roku rakstīta paraksta skenēts attēls nerada juridiski parakstītu dokumentu un nav juridiski derīgs!

Parakstīta kopija nav juridiski derīga, jo parakstītāju nevar identificēt un piekrišanu nevar pierādīt.

Skenētu parakstu ir viegli viltojams, tāpēc parakstītā līguma saņēmējs to var viegli kopēt (#SnippingTool #Screenshot). Ir skaidrs, ka tas nav likumīgi.

Vai digitāls = eletroniskais paraksts?

Vai digitāls = eletroniskais paraksts?

A digital signature is always electronic, but an electronic signature is not always digital.

Digitāls VS elektronisks paraksts

	Electronic Signature	Digital Signature
Do you need an audit trail?	No X	Yes 🥏
Do you need a digital certificate to encrypt the final document?	No ×	Yes 🥏
Would you ever need to prove the signature is authentic?	No ×	Yes 🤣
Is the signature for internal use only?	Yes 🥏	Yes 🥏
Does the document need to be secure?	No ×	Yes 🤡

Terminus "elektroniskais paraksts" un "digitālais paraksts" var viegli sajaukt.

stingri nemot, tie nav viens un tas pats.

Bieži vien šos terminus lieto savstarpēji aizvietojami, taču,

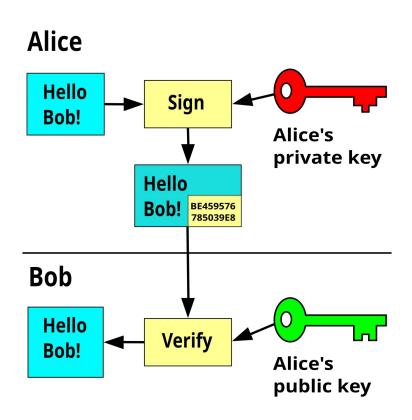
"elektroniskais paraksts" un "digitālais paraksts"

Elektroniskais paraksts apliecina dokumenta parakstītāja piekrišanu, savukārt digitālais paraksts ir paša dokumenta autentiskuma apliecinājums.

Digitālais paraksts nozīmē, ka dokumenta un paraksta kombinācija ir tehniski izstrādāta un šifrēta tā, lai līgums būtu drošs pret viltošanu.

Tādējādi noteikumi saplūst jeb darbojas kopā tādā veidā, ka digitālais līgums kļūst pārbaudāms un juridiski izpildāms.

Digitāls paraksts

LVRTC

LVRTC ir reģistrēts kā vienīgais valstī kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs.

Tas nozīmē, ka e-Identitātes apliecināšana ar visiem LVRTC izsniegtajiem e-Identitātes rīkiem – mobilo lietotni eParaksts mobile, eID karti, kā arī eParaksta karti un eParaksta karti+ – ir pielīdzināma personas identitātes apliecināšanai klātienē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu.

Tehnoloģija

e-Identitātes platformas web serveris nodrošina REST API web servisus, kuri darbojas ar OAuth 2.0 autorizācijas protokolu, web servisu datu formāts ir JSON.

Kopš **2009**.gada 31. maija LVRTC ir uzticamības pakalpoju sniedzējs Latvijā, kas nodrošina eParaksta pakalpojumus iedzīvotājiem un organizācijām.

8335273reizes

2022.gadā e-Identitāte apliecināta

6037938reizes

2021. gadā e-Identitāte apliecināta

14076983reizes

2022. gadā dokumentu parakstīšana veikta

1192163reizes

2021. gadā dokumentu parakstīšana veikta

Elektroniskais paraksts ar Smart-ID

Kopš 2018. gada novembra, <u>Smart-ID ir atzīts par kvalificētu elektroniskā paraksta izveides ierīci</u> (QSCD). Tas nozīmē, ka ar Smart-ID veiktajiem parakstiem ir tāds pats juridisks spēks, kā pašrocīgi veiktiem parakstiem (**QES līmenis**), un tie tiek atzīti visā Eiropas Savienībā.

Derīgu e-parakstu atpazīšana

- Dokumenta integritātes pārbaude, t. i., pārliecināšanās, ka dokuments pēc parakstīšanas nav grozīts;
- sertifikāta pārbaude, t. i., pārliecināšanās, ka dokumentu ar derīgu sertifikātu parakstījusi konkrēta persona;
- paraksta veida un sertifikāta derīguma pārbaude, t. i., pārliecināšanās, ka tas ir kvalificēts elektroniskais paraksts un ka paraksta sniedzējs ir reģistrēts ES uzticamo personu sarakstā.

eParaksts Funkcionalitāte

Funkcionalitāte

Dokumentu apstrāde

Eiropas Savienības prasībām atbilstošs risinājums parakstīšanai, laika zīmogošanai un pārbaudei.

Failu masveida parakstīšana

Nodrošina masveida failu parakstīšanu eDOC , ASiC (Eiropas Savienības vienotais formāts) un PDF formātos, parakstot katru failu atsevišķi izvēlētajā formātā.

Failu koplietošana

Nodrošina elektronisko dokumentu koplietošanu, kas dod iespēju vairākiem identificētiem un autorizētiem lietotājiem kopīgi parakstīt koplietoto dokumentu.

Failu arhīva laika zīmogošana

Nodrošina iespēju arhivēt konkrētu glabāšanā esošo elektroniski parakstītu dokumentu, kā arī nodrošina dokumentu pārapzīmogošanu atbilstoši spēkā esošajam drošības līmenim.

Pārlūkprogrammu atbalstītās versijas

un pārlūkprogrammas spraudņa funkcijas.

WI no 55. no 50-WI M no 55. ver 50. M no 9. Ub v16 Ch no 55. Ub v16 Fir no 52+

Operētājsistēma

	(Atsevišķa S hash koda parakstīšana parakstīšana sertifikātu)
IN Chrome,	IR no sprau
5.0.2883.87 m	versijas 2
IN Firefox o versijas 0+	no sprau versijas 2
IN Edge	no sprau versijas 2
IN IE atbalsts	no sprau versijas 2
ac OS Chrome, o versijas 5.0.2883.95	no sprau versijas 2
ac OS Firefox, no ersijas 0.1.0	no sprau versijas 2
ac OS Safari, o versijas 1.3 (11601.7.8)	no sprau versijas 2
buntu Linux 16.04 64-bit hrome o versijas 5.0.2883.87 m	no sprau versijas 2
buntu Linux 16.04 64-bit refox o versijas	no sprau versijas 2

uii pärlükprogramma	nodrošināšana (Atsevišķa SHA hash koda parakstīšana ar parakstīšanas sertifikātu)	nodrošināšana, tajā skaitā laika zīmoga autentifikācijas iegūšana (Atsevišķa SHA hash koda parakstīšana ar autentifikācijas sertifikātu)
WIN Chrome, no versijas 55.0.2883.87 m	no spraudņa versijas 2.0.1	no spraudņa versijas 2.0.1
WIN Firefox no versijas 50+	no spraudņa versijas 2.0.1	no spraudņa versijas 2.0.1
WIN Edge	no spraudņa versijas 2.3.0	no spraudņa versijas 2.3.0
WIN IE atbalsts	no spraudņa versijas 2.3.0	no spraudņa versijas 2.3.0
Mac OS Chrome, no versijas 55.0.2883.95	IR no spraudņa versijas 2.0.1	no spraudņa versijas 2.0.1
Mac OS Firefox, no versijas 50.1.0	no spraudņa versijas 2.0.1	no spraudņa versijas 2.0.1
Mac OS Safari, no versijas 9.1.3 (11601.7.8)	IR no spraudņa versijas 2.0.1	no spraudņa versijas 2.0.1
Ubuntu Linux v16.04 64-bit Chrome no versijas 55.0.2883.87 m	IR no spraudņa versijas 2.0.1	IR no spraudņa versijas 2.0.1
Ubuntu Linux v16.04 64-bit Firefox no versijas 52+	IR no spraudņa versijas 2.0.1	IR no spraudņa versijas 2.0.1

Parakstīšanas

procesa

Autentifikācijas

procesa

Masveida

procesa

parakstīšanas

nodrošināšana

(Masveida SHA

parakstīšana ar

IR

no spraudņa

versijas 2.0.1

IR

no spraudņa

versijas 2.0.1

IR

no spraudņa

versijas 2.3.0

NAV

no spraudna

versijas 2.3.0

IR

no spraudņa

versijas 2.0.1

IR

no spraudna

versijas 2.0.1

IR

no spraudņa

versijas 2.0.1

IR

no spraudna

versijas 2.0.1

IR

no spraudņa

versijas 2.0.1

parakstīšanas

hash kodu

sertifikātu)

Masveida laika

autentifikācijas

(Masveida SHA

parakstīšana ar

autentifikācijas

NAV

no spraudna

versijas 2.3.0

NAV

no spraudņa

versijas 2.3.0

NAV

no spraudņa

versijas 2.3.0

NAV

no spraudna

versijas 2.3.0

NAV

no spraudņa

versijas 2.3.0

NAV

no spraudna

versijas 2.3.0

NAV

no spraudņa

versijas 2.3.0

NAV

no spraudna

versijas 2.3.0

NAV

no spraudna

versijas 2.3.0

zīmoga

iegūšana

hash kodu

sertifikātu)

Autentifikācijas

nodrošināšana

(Autentifikācijas

parakstīta JWT

IR

no spraudna

versijas 2.3.0

IR

no spraudņa

versijas 2.3.0

IR

no spraudņa

versijas 2.3.0

NAV

no spraudna

versijas 2.3.0

IR

no spraudņa

versijas 2.3.0

IR

no spraudņa

versijas 2.3.0

IR

no spraudņa

versijas 2.3.0

IR

no spraudna

versijas 2.3.0

IR

no spraudna

versijas 2.3.0

izsniegšana)

procesa

sertifikātu

tokena

Kur lietot?

Valsts pakalpojumi

Izglītība

Veselības aprūpe

Pakalpojumi

Nekustamā īpašuma apsaimniekošana

Jautājumi?